

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Tovačov, okres Přerov

Podvalí 353, 751 01 Tovačov

Identifikátor školy: 600 146 481

Zřizovatel: Město Tovačov, Náměstí 12, 751 01 Tovačov

Školský úřad Přerov, bří Hovůrkových 17, 751 52 Přerov

Termín konání orientační inspekce: 12. - 16. říjen 2000

Čj.	132 495/00-011032
Signatura	om4cu101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Tovačov je zařazena Školským úřadem Přerov do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako příspěvková organizace rozhodnutím čj. 6694/95-00.

Ve školním roce 2000/2001 má 17 tříd 1. - 9. ročníku s průměrným počtem 23 žáků na jednu třídu a s celkovým počtem 390 žáků, z nichž 130 dojíždí ze šesti okolních obcí. Kapacita školy je vytižena ze 67 %.

Výuka je realizována v budově umístěné v centru města. Rekonstrukcí budovy se výrazně zlepšily prostorové podmínky pro provoz školy.

Škola sdružuje školní družinu se dvěma odděleními a školní jídelnu, která je provozována v samostatné části budovy.

V 1. - 9. ročníku se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Ve škole je od začátku školního roku 2000/2001 zřízen žákovský parlament.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola průběhu a kvality vzdělávání v ročnících 1. a 2. stupně byla zaměřena na výuku chemie, matematiky, praktických činností, přírodopisu, přírodovědy a zeměpisu.

Společná zjištění týkající se materiálních a personálních podmínek výuky těchto předmětů

Prostorové podmínky klasických tříd i dalších prostor jsou velmi dobré. Materiální podmínky pro výuku nejsou dostatečně kvalitní. Nedostatky jsou především ve vybavení učebními pomůckami, ve značném opotřebením školních tabulí i části nábytku. Ve škole je budována odborná pracovna pouze pro výuku chemie. Učebnicemi jsou žáci vybaveni v požadovaném množství.

K výuce praktických činností slouží běžné učebny, školní dílna, cvičná kuchyň, pozemek pro pěstitelské práce a počítačová učebna. Nevyhovující je stav školní dílny a přilehlých skladových prostor, v nichž jsou stěny místy vlhké a plesnivé. Dílenské nástroje jsou značně opotřebené a množství náradí pro pěstitelské práce neodpovídá vysokému počtu žáků ve skupinách. Inventář cvičné kuchyně postrádá moderní spotřebiče. Vybavení počítačové učebny (6 ks osobních počítačů) umožňuje přímou práci vždy jen malému počtu žáků ve skupině. Práce vyučujících především na 1. stupni je ztížena nejednotností ve vybavení žáků pomůckami a potřebami, které zajišťují jejich rodiče.

Škola má rezervy ve vytváření dostatečně motivujícího prostředí pro formování pozitivních postojů k získávání vzdělání i k estetickému cítění. V této oblasti jsou značné rozdíly mezi jednotlivými učebnami i ostatními prostorami.

Žáci většiny tříd jsou vyučováni učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ve třídách, kde není požadavek odborné a pedagogické způsobilosti splněn, nebyla zjištěna výrazně nižší kvalita výuky.

V předávání informací mezi učiteli a výchovným poradcem o žácích se specifickými poruchami učení a chování není zaveden jednotný systém zaručující adekvátní zohledňování žáků ve všech třídách a předmětech (viz další významná zjištění).

Chemie

Týdenní časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, rozvržení učiva v tematických časových plánech je provedeno podle učebních osnov.

V hodinách výkladového typu byl ve značné míře uplatňován řízený rozhovor, při němž se učitelka vhodně opírala o znalosti a zkušenosti žáků. Výklad učiva bez použití názoru však nepodporoval zapamatování učiva, nevytvářel prostor pro samostatné učení a aktivitu žáků. Nebylo využito možnosti provést některé jednoduché pokusy formou skupinové práce místo frontálního způsobu, při němž žáci byli postaveni do role pasivních pozorovatelů. Zadání samostatného praktického domácího úkolu některému z žáků přináší náležitý efekt - využití iniciativy pro vlastní činnost a možnost zhodnocení žákova výkonu. V hodinách bylo pozorováno, že žáci nejsou zvyklí používat pracovní sešity. Z hlediska odbornosti výuky bylo učivo správně interpretováno. Rozvržení hodin a způsob prezentace učiva však nebyly přiměřené věku žáků. Písemné záznamy do sešitů jsou příliš rozsáhlé.

Vstupní motivace žáků byla verbální a spočívala pouze v oznámení programu vyučovací hodiny. V rámci průběžné motivace byly uváděny příklady z praxe. Při klasifikačním zkoušení žáků u tabule byly otázky zaměřeny na pochopení vztahů a na aplikaci učiva. Hodnocení výkonu bylo objektivní, známka zdůvodňována. V průběhu zkoušení byli zbývající žáci ve třídě pasivní, nebyl jim zadán žádný úkol. Namátkovou kontrolou žákovských knížek byla zjištěna nízká frekvence známek. V závěru hodin nebyl vytvořen prostor pro ukončení lekce, chybělo zhodnocení práce žáků. Dostatečný důraz nebyl kladen na rozvoj komunikativních schopností a dovedností, při odpovědích na otázky nebyli žáci vedeni k rozvíjení svých myšlenek. Zápisy z průběžně prováděných laboratorních prací jsou zaznamenávány do sešitů. V zájmu výchovy žáků k přesnosti a ke zlepšení písemného projevu bylo doporučeno provádět záznamy formou protokolů.

Kvalita výuky chemie je průměrná.

Matematika

Časová dotace odpovídá ve všech ročnících učebnímu plánu. Plánování učiva je provedeno dle osnov s výjimkou 2. a 3. ročníku, kde jsou zařazována témata z vyšších ročníků. Volitelný předmět technické kreslení nebyl zaveden a alternativní možnosti zařazení tematického celku základy rýsování v 9. ročníku nebylo využito, přestože je třída dělena na skupiny v jedné hodině v týdnu. Plánování bylo provedeno pouze ve vztahu k dosahování poznatků v jednotlivých obsahových okruzích, ne však v hodnocení žáků a užívání forem práce zajišťujících činnostní pojetí vyučování. V plánování plnění specifických cílů předmětu jsou mezi jednotlivými učiteli značné rozdíly.

Hodiny matematiky jsou v rozvrhu vhodně zařazeny. Počty žáků ve většině tříd umožňují optimální uplatňování individuálního přístupu k žákům, dodržování psychohygienických zásad, užívání efektivních metod práce a plnění vzdělávacích cílů. Tyto dobré podmínky však nebyly dostatečně využívány. Organizováním matematických soutěží je zajištěna motivace nadaných žáků.

Ve vyučovacích hodinách převládala metoda objasňování učiva nebo úkolů učitelem a procvičování učiva na příkladech. Kromě tabule, křidy, učebnic a sešitů nebyly využívány téměř žádné pomůcky. Nejčastěji se objevovaly nedostatky v motivaci, ve využívání prvků aktivního učení, ve vedení ke schopnosti aplikovat učivo, hledat alternativní postupy, chápat vztahy a souvislosti. Přibližně v polovině hospitovaných hodin byly činnosti, pokyny a zadávané úkoly přiměřené schopnostem žáků a průběžně, většinou namátkově, bylo ověřováno jejich pochopení a plnění. Při objasňování učiva bylo využíváno znalostí žáků a příkladů

z praxe, byly respektovány individuální dispozice žáků a oceňována jejich snaha. V ostatních hodinách bylo tempo určováno spíše schopnostmi nadprůměrných žáků, obsáhlým a rychlým projevem učitele, bez dostatečné zpětné vazby a aktivizace žáků.

Kvalita vedení zápisů v sešitech je průměrná. Při samostatném řešení příkladů nejsou žáci dostatečně vedeni k systematičnosti. Frekvence písemného zkoušení je vyhovující. Analýza nedostatků a hledání jejich příčin není dostatečně prokazatelně prováděna.

Předmět je vyučován věcně správně a v rozsahu standardu základního vzdělávání. Nedostatky byly zjištěny v plánování, organizaci, metodách a formách výuky zejména vzhledem k plnění osnov v oblastech specifických cílů a v přístupech k organizaci výuky. Jedná se o zjištění učiněná na začátku školního roku, proto nelze konstatovat neplnění osnov. Celkově jsou zjištěná pozitiva i negativa téměř v rovnováze, úroveň výuky matematiky je hodnocena jako průměrná.

Praktické činnosti

Týdenní časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Vhodné prostorové podmínky školy umožňují plnit obsah učebních osnov v celém spektru tematických celků. Snahou vedení školy je zabezpečit žákům, aby v průběhu školní docházky prošli co nejširším okruhem témat a získali tak orientaci v různých oborech lidské činnosti. Velmi pozitivní je zařazení tématu Volba povolání jako součást tohoto předmětu v 9. ročníku. Témata jsou do jednotlivých ročníků rozvržena nevyváženě, činnostní charakter předmětu není dostatečně respektován v 8. a 9. ročníku. Vhodnou nabídkou volitelných předmětů (informatika, domácnost, technické činnosti) a rozmanitých zájmových činností jsou ve škole vytvořeny předpoklady k prohlubování praktických dovedností žáků.

Zpracování tematických plánů na 2. stupni není vždy dostatečně promyšlené. Plánovaný počet hodin pro jednotlivé celky neodpovídá počtu hodin připadajících na výuku předmětu za školní rok. Nedostatky byly zjištěny i v návaznosti na učivo volitelných předmětů, např. práce s počítačem a informatika. Plánování, jen jako pouhé rozvržení tematických celků do jednotlivých měsíců bez výběru konkrétních praktických činností u části plánů na 1. stupni je formální.

Z hlediska dodržování psychohygienických podmínek výuky je naprosto nevhodné provádění záznamů a grafických prací ve školní dílně, pracovní místa neodpovídají požadavkům pro tuto činnost. Efektivitu výuky nepříznivě ovlivňují vyšší počty žáků ve skupinách, především v 6. a 7. ročníku. Při práci v dílně a na školním pozemku se zvyšuje riziko možných úrazů. Výukové cíle sledovaných hodin byly přiměřené věkovým kategoriím žáků, organizace výuky umožňovala pracovat všem žákům individuálním tempem.

Výrazně činnostní charakter měla výuka praktických činností na 1. stupni a práce na školním pozemku. Naprostá většina navštívených hodin byla vyučujícími dobře připravena. Převažovala samostatná práce žáků, které předcházela názorná praktická i slovní instruktáž. Především na 1. stupni ponechávali vyučující prostor pro tvořivost žáků, dbali na vytváření správných pracovních návyků a odstraňování zjištěných nedostatků. Systematicky vedli žáky k pečlivosti, pořádku a bezpečnosti při práci. Vyvozování pracovního postupu samotnými žáky a spojení této činnosti s rozvojem jejich komunikativních dovedností bylo jen ojedinělé. Diferenciace úkolů podle náročnosti nebylo využíváno, rozdílné schopnosti mezi žáky byly řešeny vzájemnou pomocí schopnějších méně zručným nebo větší pomocí ze strany vyučujících.

V hodnocení práce žáků se vyučující soustřeďovali na průběžné komentování jejich výkonu, především na 1. stupni hodnotili výrazným a motivujícím způsobem jejich práci i v závěru hodin. Ve všech hodinách se vyučující zaměřovali na pozitivní ovlivňování vztahů mezi žáky.

Ojediněle byla kvalita výuky negativně ovlivněna přílišnou verbalizací na úkor praktických činností, absencí závěrečného zhodnocení a zpětné informace žákům o dosažené úrovni získaných vědomostí.

Vzhledem ke zjištěným rezervám v plánování vyučujících, vybavení předmětu i rozdílné úrovni navštívených hodin je kvalita výuky praktických činností hodnocena jako průměrná.

Přírodopis

Hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Předmět je vyučován podle schválené varianty učebních osnov „Ekologický přírodopis“.

Výuka ve sledovaných hodinách byla prováděna většinou tradičními metodami s převažujícím výkladem. Při opakování učiva byl žákům vytvářen malý prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. Žáci se vyjadřovali velmi stručně až jednoslovně, mezi sebou téměř nekomunikovali. Jejich aktivita byla vyšší v případech, kdy byly účelně využity pomůcky nebo když přímo pracovali s přírodninami. V těchto případech byli žáci vhodně motivováni. Celkově však byla jejich motivace málo výrazná. Velmi vhodně byla využita odborná literatura, žáky zaujalo účelně zařazené mikroskopování. Učivo bylo interpretováno věcně správně, s využitím mezipředmětových vztahů. Jako negativum je hodnocen nepromyšlený postup práce při zadávání samostatného úkolu žákům bez zdůraznění cíle jejich činnosti. Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře, chybělo však zařazování relaxačního uvolnění žáků.

Grafická úprava sešitů je průměrná, v některých se vyskytovalo větší množství pravopisných chyb. Četnost klasifikace odpovídá poměrně krátkému období, které uplynulo od začátku školního roku. Chybou je převládající písemná forma zkoušení.

Laboratorní práce jsou realizovány v souladu s učebními osnovami. Úroveň záznamů z laboratorních prací, které jsou pořizovány do sešitů spolu se záznamy o probraném učivu je nízká, učitelé ji většinou nekontrolují.

Zvolená varianta učebních osnov s výrazně ekologickým zaměřením vytváří prostor pro aktivní učení žáků. Této možnosti bylo v průběhu výuky využito jen v malé míře. Při výuce přírodopisu byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Kvalita výuky je průměrná.

Přírodověda

Týdenní hodinová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu, učivo je do jednotlivých ročníků rozvrženo v souladu s učebními osnovami, které však nejsou plněny, protože do učiva nebyl zařazen tematický celek Výchova ke zdraví.

Zařazení vyučovacích hodin do rozvrhu je většinou v souladu s psychohygienickými zásadami. Dodržování psychohygienických požadavků z hlediska členění hodin a střídání pracovních činností bylo na průměrné úrovni.

V hodinách převládal řízený rozhovor doprovázený výkladem a vyprávěním. Kladem bylo účelné využití předtištěných textů, učebnic a učebních pomůcek. Žákům se dostávalo přiměřeného množství informací vzhledem k náročnosti učiva, měli možnost vyjadřovat svůj názor.

Motivačního účinku bylo dosaženo pozitivním posilováním, aktualizací učiva a v jednom případě využitím žáka pro plnění samostatného úkolu. Motivující bylo rovněž zadání domácího úkolu s možností volby při výběru úloh. Závěrečné hodnocení výkonu a ukončení lekcí chybělo.

Kladem sledovaných hodin byl postoj žáků k výuce, kteří spontánně projevovali snahu spolupracovat s vyučujícími. Ve třídách byla příznivá pracovní atmosféra, byl vytvářen prostor

pro diskusi, pro uplatňování vlastního názoru. Zcela evidentně byla akceptována dohodnutá komunikační pravidla.

Při výuce ve sledovaných hodinách převládala pozitiva, kvalita výuky je nadprůměrná.

Zeměpis

Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem. Učitelé mají zpracovány tematické časové plány, v devátém ročníku je však plán nevhodně zpracován podle používané učebnice. V tematických časových plánech není zařazena doporučená oblast praktického zeměpisu.

Ve sledovaných hodinách byly uplatňovány především metody a formy výuky založené na samostatné činnosti žáků a na přímé práci s mapovým a textovým materiálem. Část nového učiva byla vhodným způsobem prezentována pomocí dobře připravených žákovských referátů. Jejich kladné hodnocení učitelkou působilo výrazně motivačně. Hodnocení referátů samotnými žáky mělo funkci přirozené zpětné vazby, umožnilo zjistit jak pochopili dané téma.

Účinné motivace žáků bylo dosaženo také velmi dobrou aktualizací učiva a úvodním vysvětlováním významu probíraných témat pro život. Používané metody a formy práce odpovídaly náročnosti probíraného učiva. Kladem výuky bylo vyvozování nových poznatků na základě již probraného učiva, opakování a utvrzování základního učiva i účelné využívání mezipředmětových vztahů. Používané metody výuky vytvářely předpoklad pro rozvoj komunikativních dovedností žáků, jejich úroveň je však poměrně slabá. Negativem bylo rychlejší tempo výuky bez zařazení prvků relaxačního uvolnění žáků a častější používání nespisovných výrazů. V nekontrolovaných sešitech žáků se stručnými zápisy se vyskytují pravopisné chyby, sešity mají průměrnou grafickou úroveň. Hodnocení výkonu žáků známkami má poměrně malou frekvenci.

Při výuce zeměpisu byly často využívány prvky aktivního učení. V plánování výuky se vyskytly dílčí nedostatky. Celkově je výuka předmětu velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

V plánování a přípravě výuky, v materiálních a psychohygienických podmínkách jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze, personální podmínky jsou velmi dobré. Organizace, metody a formy výuky, motivace a interakce jsou průměrné.

Celkově je úroveň vzdělávání sledovaných předmětů průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Pro rozvoj školy jsou stanoveny záměry z oblastí výchovně-vzdělávací práce, personálního zabezpečení a spolupráce s rodiči, obcí a školským úřadem, péče o pracovní prostředí a mimoškolní činnost. Plánování je zaměřeno na zlepšování materiálně-technických podmínek, na zajištění provozu školy, vzdělávání pracovníků a prezentaci školy na veřejnosti. Autentické záznamy ředitele školy v koncepci poskytují přehled o tom, které koncepční záměry byly postupně realizovány.

Rodičovská veřejnost a zřizovatel nebyli s koncepčními záměry ředitele školy seznámeni. Se zřizovatelem však byly projednány ty části koncepce, které se týkají materiálního zajištění provozu školy.

Úvodní část ročního plánu práce má charakter organizace školního roku s rozpisem akcí. Stanovené hlavní cíle jsou málo konkrétní, mezi úkoly jsou zařazeny i takové, jejichž plnění je samozřejmostí a povinností (dodržování osnov). Úkoly mají proklamativní charakter, např. povinnost pracovat s tematickými plány učiva, z nichž některé jsou formální a nepracuje se s nimi.

Plány hospitací ředitele školy a jeho zástupkyně jsou vypracovány. Hospitační činnost, která slouží k hodnocení úrovně výchovně-vzdělávací práce však není prováděna.

Výchovná poradkyně je pověřena plněním úkolů v oblasti výchovných a výukových problémů a výchovy k volbě povolání. O plnění plánovaných úkolů nejsou ředitel školy ani pedagogický sbor dostatečně informováni. Kontrolou zápisů z porad bylo zjištěno, že na poradě v závěru školního roku byla přednesena pouze zpráva o vycházejících žácích.

Činnost metodických orgánů vychází z vypracovaných plánů pouze ve dvou případech, metodického sdružení I. a II. tříd a předmětové komise společensko-vědních předmětů.

Podkladem pro vypracování funkčních týdenních plánů jsou záznamy na přehledné tabuli, jejíž časový rozsah je jeden měsíc. Z hlediska operativnosti a přesnosti plánování je tento zvolený způsob vhodný.

Výuka ve všech ročnících probíhá podle schválených učebních dokumentů. Nabídka školy z hlediska nepovinných a volitelných předmětů je vyhovující. Pro žáky 1. a 2. stupně jsou zřízeny dvě skupiny nepovinného předmětu zdravotní tělesná výchova a pro žáky s vývojovými poruchami učení reedukační cvičení. Z volitelných předmětů jsou zavedeny informatika, francouzský jazyk, technické činnosti a domácnost.

Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány individuální vzdělávací programy (viz další významná zjištění).

Některé ze sestavených plánů nesou znaky formálnosti, u jiných nelze posoudit jejich funkčnost, protože byly vypracovány před krátkou dobou. Oblast plánování netvoří ucelený systém úkolů vymezených pro práci školy ve všech oblastech. Velmi dobře je plánováno zlepšování podmínek pro výuku, slabá místa jsou v plánování kontroly plnění vzdělávacích cílů.

Plánování činnosti školy má průměrnou úroveň.

Organizování

Organizace vzdělávání odpovídá obecně platným závazným předpisům. V systému organizování činnosti jsou jasně vymezeny kompetence pracovníků zajišťujících provoz školy. Kompetence však nejsou vymezeny pro ředitele a vedoucí metodických orgánů, jimž nedostatečná kontrola ze strany ředitele školy umožňuje formální činnost, která spočívá v převažujícím konstatování stavu výuky. Činnost je nedostatečná především v oblasti koordinace průběhu a výsledků vzdělávání, v zajišťování a plnění poznávacích a hodnotových cílů vzdělávacího programu vzhledem k dovednostem žáků i vzhledem k formování jejich osobnostních rysů. Dokumentace školy upravující její výchovně-vzdělávací činnost je vedena. Řád školy, který ve svém znění respektuje Úmluvu o právech dítěte, odpovídá podmínkám školy. Některé pasáže jsou nevhodně formulovány. Záznamy z jednání pedagogické rady mají malou vypovídací hodnotu. Jsou založeny zejména na konstatování stavu prospěchu a chování žáků jednotlivých tříd, chybí v nich analýza příčin popsanych jevů. Některé formulace přisuzují pedagogické radě kompetence, které jí nenáleží.

Povinná dokumentace je vedena. Organizace vyučování odpovídá obecně platným právním předpisům. Uspořádání rozvrhu hodin je s výjimkou nevhodného zařazení tělesné výchovy

v šestém ročníku v souladu s pedagogickými a psychohygienickými zásadami.

Vnitřní informační systém je funkční. Pomocí vnějšího informačního systému jsou rodiče o práci svých dětí dostatečně informováni. Na začátku školního roku byl založen žákovský parlament, jehož cílem je zlepšení komunikace mezi žáky a pedagogy. Účinnost tohoto parlamentu nelze pro krátkou dobu jeho trvání objektivně posoudit. Náměty a připomínky rodičů a veřejnosti škola akceptuje. Prezentace školy v obci je dobrá.

Výroční zpráva je pouze částečným zdrojem informací pro sebehodnocení a následné přijímání opatření ke zlepšení práce školy.

V oblasti zajištění provozu školy jsou rozhodnutí ředitele konkrétní, v oblasti zkvalitňování výuky nejsou přijímána dostatečně účinná opatření. Organizování je na průměrné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ve vedení preferuje ředitel školy individuální projednávání záležitostí s jednotlivými pracovníky. Méně často jsou využívány porady s možností konzultovat a řešit některé otázky a případné problémy.

Vzhledem k rezervám v kontrolní činnosti, především v jejím rozsahu a četnosti v oblasti sledování podmínek a průběhu výchovně-vzdělávací práce, nemá vedení školy zabezpečen dostatek informací pro rozhodování a operativní řízení na tomto úseku činnosti školy. Při hodnocení pracovníků je sice kladen důraz na kvalitu výuky, organizace činnosti metodických orgánů však není dobře zajištěna. Pro zkvalitňování výuky nejsou učitelé dostatečně motivováni.

V personální práci je kladen důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a doplňování stanovené odborné a pedagogické způsobilosti u nekvalifikovaných pedagogů. V současné době si kvalifikaci doplňují tři vyučující, jedna učitelka se studiem perspektivně připravuje na výkon funkce výchovného poradce. Pro začínající pedagogy jsou ustanovováni uvádějící učitelé, v poskytované pomoci však chybí systém. Zájem pedagogů o DVPP je vysoký, účast na vzdělávacích akcích je součástí kritérií stanovených pro hodnocení vyučujících. Poskytování účelově vázaných finančních prostředků je odstupňované v závislosti na potřebách školy. V tomto směru je přístup vedení školy promyšlený a efektivní.

Vedení školy se v rámci finančních možností snaží zabezpečit kvalitní podmínky pro práci. V minulém roce byla škola dovybavena ucelenými řadami učebnic, bylo vybudováno velmi estetické prostředí školní jídelny a provedena úprava sociálního zařízení v části školní budovy.

Systém vedení a motivování pracovníků školy je na průměrné úrovni. Způsob řízení není dostatečně progresivní pro zlepšování forem a metod používaných při výuce.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti, který byl sestaven na začátku školního roku, vychází z potřeb školy vzhledem ke sledovaným okruhům řídicí činnosti, ale je v podstatě jen vymezením kompetencí všech pracovníků, kteří se podílejí na provádění kontrol. Stanovené úkoly nejsou časově limitovány. Příliš krátká doba, která uplynula od sestavení plánu ke dni inspekce, neumožnila posoudit zda stanovené úkoly jsou plněny.

Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna důsledně a pravidelně. Byly zjištěny jen drobné nedostatky, jejichž odstranění bylo prokonzultováno s ředitelem školy. Sporadicky prováděná hospitační činnost neumožňuje vedení školy získávat informace o podmínkách a průběhu výchovně-vzdělávací práce a spolehlivě je hodnotit. Nedostatečně je prováděna také kontrola plnění osnov. V důsledku stereotypně prováděných kontrol v oblasti průběhu a

výsledků vzdělávání se vyskytují nedostatky v práci metodického sdružení a předmětových komisí i jednotlivých učitelů v koordinaci učiva a v hledání efektivních metod a forem výuky.

K posouzení úrovně znalostí žáků jsou ve škole používány publikované prověrky z českého jazyka a matematiky pro 5., 6. a 9. ročník a testy Kalibro. Ředitel používá dle potřeby také prověrky, jejichž sestavováním pověřuje vyučující předmětů. Analýza úrovně výsledků učení žáků však není prováděna.

Pro sledování kvality práce pedagogů byla sestavena kritéria, která prošla připomínkovým řízením a po provedení úprav byla zveřejněna. Pro hodnocení průběhu výchovně-vzdělávací práce však nemá vedení školy vzhledem k nízké úrovni hospitační činnosti dostatek podkladů.

Namátková kontrola prokázala, že přidělené finanční prostředky jsou účelně čerpány k zajištění výchovně-vzdělávací činnosti školy. Ze zápisů prováděných kontrol provozu školy a jejího hospodaření vyplývá, že ve finančním hospodaření se nevyskytují nedostatky.

Negativem v kontrolních mechanismech je nedostačující kontrola průběhu výchovně-vzdělávací práce, výsledků učení žáků a plnění osnov. Prováděné kontroly nemají ve všech oblastech jasně vymezené cíle a prostředky k jejich dosažení.

Oblast kontroly má ještě vyhovující úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Způsob řízení udržuje kvalitu vzdělávání na průměrné úrovni. Dostatečně zajišťuje modernizaci podmínek pro činnost školy, není však dosti účinný pro zlepšování metod práce formujících osobnost a činnosti žáků.

Kvalita řízení školy je na průměrné úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Česká školní inspekce posuzovala kvalitu péče poskytované žákům, na které ředitel školy požádal Školský úřad v Přerově o navýšení finančních prostředků. Hodnocení bylo provedeno na základě kontroly vedené dokumentace, žákovských sešitů tříd III. A, IV. A, B, předložených individuálních vzdělávacích programů (IVP) a účasti ve speciálním nápravném cvičení organizovaném školou.

- Vykázání žáků je podloženo posudky pedagogicko-psychologické poradny (PPP) a speciálně-pedagogického centra. Jejich platnost není ve dvou případech aktuální.
- IVP vycházejí z diagnózy stanovené na základě odborného vyšetření žáků, obsahují především postupy směřující ke kompenzaci poruchy, způsob zohledňování a specifického přístupu k žákovi v předmětech, v nichž se může porucha negativně projevit. Většinou neobsahují pedagogickou diagnózu, interval vyhodnocování, nevyplývá z nich rozsah poskytované péče a její finanční náročnost. IVP dosud nebyly projednány s rodiči žáků.
- Na základě doporučení PPP zabezpečuje škola žákům s vývojovými poruchami učení (SVPU) speciální nápravná cvičení - reedukaci v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně, která jsou vedena odborně připravenými vyučujícími. Neefektivní je vysoký počet žáků zařazených do jedné ze skupin (14 žáků). Náplň cvičení byla účelně zaměřena na rozvoj poznávacích funkcí. Převažovala společná činnost, zařazení specificky cílené individuální

práce bylo nedostatečné. Vhodně bylo využíváno průběžné motivace a pozitivního zpevnění.

- Ve vybavení školy jsou pro reedukaci jen základní speciální učební texty (čítanka, některé pracovní sešity, vybraná cvičení). K dispozici nejsou v dostatečném množství kompenzační pomůcky manipulačního charakteru, bzučáky, skládanky, omalovánky, různé typy karet, mluvnické přehledy pro žáky a další. K této skutečnosti nebylo dostatečně přihlédnuto při specifikaci výběru pomůcek pro navýšení finančních prostředků, chyběla koordinace mezi vyučujícími a vedením školy.
- Namátkovou kontrolou žákovských sešitů (III. A, IV. A, B) bylo zjištěno, že vyučující uplatňují v případě žáků s SVPU doporučené postupy a způsoby pro opravování a hodnocení písemných prací, uplatňují specifický přístup při zadávání písemných cvičení (psaní diktátů po přípravě, jejich zkracování, častější využívání doplňovacích cvičení apod.).
- Individuálně integrovaným žákům nebyly poskytnuty základní školní potřeby, což je v rozporu s nařízením vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, v platném znění.

Na základě výše uvedených skutečností je kvalita péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami celkově hodnocena jako průměrná. Rezervy jsou ve vybavení pomůckami, systematické spolupráci vyučujících s rodiči žáků a speciálním pedagogem PPP při sestavování IVP a ve vyhodnocování účinnosti péče. Uplatňování specifického přístupu k žákům ve výuce je na velmi dobré úrovni. Pozitivní je rovněž zájem pedagogů o získávání poznatků z této oblasti v rámci jejich dalšího vzdělávání.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Přerov o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení evidované pod čj. 6694/95-00
- Vybraná povinná dokumentace školy: rozvrh hodin, řád školy, třídní knihy školních roků 1999/2000 a 2000/2001, třídní výkazy, katalogové listy, doklady o dosaženém vzdělání a praxi pedagogických pracovníků
- Koncepce rozvoje školy, roční plán práce, týdenní plány práce
- Zápisy z jednání pedagogické rady
- Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření za školní rok 1999/2000
- Tematické časové plány učiva
- Dokumentace žáků se zdravotním postižením, individuální vzdělávací programy (1. stupeň)
- Žádost o poskytnutí účelově vázaných prostředků na integraci žáků se zdravotním postižením
- Inventurní knihy sbírek učebních pomůcek
- Namátkově vybrané kontrolní práce, žákovské sešity a knížky tříd III. A, B, IV. A, B, V. A, VI.A, VII. A, B, VIII. B, IX. - školní rok 1999/2000 a 2000/2001
- Zápisy z jednání metodických orgánů
- Kritéria hodnocení práce vyučujících
- Přehled o účasti pedagogických pracovníků na DVPP

ZÁVĚR

- Ve škole se vyučuje podle schválených učebních dokumentů. Učební plán je dodržen. Rozplánování učiva není vzhledem k cílům vzdělávacího programu dostatečně promyšlené. Nedostatky byly zjištěny v plánování učiva do jednotlivých ročníků, zejména na prvním stupni.
- Výuka sledovaných předmětů je v naprosté většině zajištěna pedagogickými pracovníky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Personální podmínky pro výuku těchto předmětů jsou velmi dobré.
- Prostorové podmínky pro zjištění činnosti školy jsou velmi dobré. Vybavení učebnicemi je dostačující, vybavení učebními pomůckami je podprůměrné.
- Systém řízení školy zajišťuje zlepšování podmínek pro činnost školy, není dostatečně účinný v oblasti zkvalitňování průběhu vzdělávání.
- U předmětů, které byly v rámci inspekce sledovány, byla zjištěna rovnováha pozitiv a negativ. Kvalita vzdělávání je průměrná.

Doporučení:

- neodkladně řešit špatný hygienický stav školních dílen
- řešit problém vyššího počtu žáků ve skupinách pro praktické vyučování a reedukaci
- zlepšit spolupráci školy, rodiny a PPP při vypracování IVP, pravidelně je vyhodnocovat
- zabezpečit speciální nápravná cvičení dostatečným množstvím pomůcek, zvážit možnost zakoupení a využívání počítačových výukových programů pro tento účel

Činnost školy je celkově hodnocena jako průměrná.

Namátkovou kontrolou nebylo zjištěno neoprávněné čerpání finančních prostředků v oblastech, které byly předmětem kontroly při inspekční činnosti.

Přidělené finanční prostředky jsou využívány k účelu, pro který byly určeny.

Finanční prostředky jsou využívány účelně. Efektivita vynakládání finančních prostředků je vzhledem ke kvalitě zajištění vzdělávání a výchovy na průměrné úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Krejčířík v. r.
Členové týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Chromeček v. r.
	RNDr. Ladislav Pluskal	L. Pluskal v. r.
	Mgr. Miroslav Straka	M. Straka v. r.

V Olomouci dne 24. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. Listopadu 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Pavel Odehnal

Pavel Odehnal v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Přerov, bří Hovůrkových 17, 751 52 Přerov	2001-01-03	132 08/01
Zřizovatel: MÚ Tovačov, Náměstí 12, 751 01 Tovačov	2001-01-03	132 09/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-11-22	85/00	Připomínky byly podány.